

Yleisen edunvalvonnan kehittämistyöryhmä kokous 10/2020

Aika 16.12.2020 klo 10 -15.00

Kysymyksiä

Testamentin hyväksyminen

DVV on kiinnittänyt huomiota kuolinpesien hoidossa esiin tulevaa testamentin hyväksymistä koskeviin seikkoihin. Erityisesti tulisi huomioida se, että lupahakemuksia ei laitettaisi DVV:lle, jos testamentti ei ole lainvoimainen. Tällaisessa tilanteessa DVV tulisi todennäköisesti tekemään tutkimatta jättämispäätöksen hakemukseen siinä vaiheessa. Toive on, että lupahakemus jätetään vasta sitten kun moiteaika on kulunut tai testamentti on hyväksytty.

Keskustelussa tuotiin esiin

- pääsääntö on, että edunvalvoja ei ota riskejä hyväksymällä testamentin
- jos testamentti on päämiehen eduksi pääsääntö herättää kysymyksiä, miksi ei voisi hyväksyä (jos päämies ei ole ainoa edunsaaja ja siis testamentin tiedoksi antaja)

Päätettiin kutsua DVV:stä Hanna Tikkala kertomaan asiasta seuraavaan kokoukseen.

Päämies on syyllistynyt rikokseen, edunvalvojan asema

Rikoksen ilmoittamatta jättämisestä säädetään rikoslain 15 luvun 10 §:ssä (24.7.1998/563)

Kehittämistyöryhmä on käsitellyt vastaavanlaista asiaa 16.9.2015 näin:

Mikäli kyse on törkeä rikoksen valmistelusta, tulee toimia rikoslain määräysten mukaisesti

Edunvalvoja on päämiehensä luottohenkilö ja hänen on ajettava päämiehen etua. Työryhmän käsityksen mukaan edunvalvojan ei tule oma-aloitteisesti ilmoittaa päämiehestään tai tämän asuinpaikasta/sijainnista tietoja, ellei kyse ole em. rikoksesta. Edunvalvoja voi neuvotella ja keskustella asiasta päämiehen kanssa ja esittää omia suosituksiaan päämiehelle, joka tekee ratkaisunsa itse. Asia voi olla toisin, jos päämiehen henki tai terveys on vaarassa, jolloin päämiehen etu vaatii, että edunvalvoja huolehtii siitä, että tämä saa tarpeellisen hoidon.

Työryhmä katsoo, ettei edunvalvojan tulisi ryhtyä oma-aloitteiseen tietojen antamiseen vastoin päämiehen tahtoa em. asioissa ellei laki siihen velvoittaa. Tiedusteltaessa edunvalvoja voi kertoa laissa määritellyt tiedot. Holhoustoimilain 92 §:n mukaan:

Edunvalvoja, holhustoimen edunvalvontapalvelun tuottajan palveluksessa oleva henkilö, luottamushenkilö ja holhustoimen tehtävässä käytetty asiantuntija eivät ilman asianomaisen suostumusta saa ilmaista holhustoimeen liittyvän tehtävän perusteella tietoon saamaansa asiaa, joka yksityisen taloudellisen edun tai yksityisyyden suojaamiseksi on pidettävä salassa.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, ei estä asian ilmaiseista:

1) valtion tai kunnan viranomaisille taikka muulle henkilölle tämän lain mukaisten tehtävien suorittamista varten;

2) syyttäjä- ja poliisiviranomaiselle rikoksen selvittämistä varten;

3) tuomioistuimelle, jos se on tarpeen tämän lain mukaisessa asiassa; eikä

4) sille, jolla on lain nojalla oikeus saada asiasta tieto.

Saako päämiehen laskuja maksaa ennen eräpäivää?

Laskut maksetaan pääsääntöisesti eräpäivänä. Velvollisuus suoritukseen on syntynyt palvelu tai hyödykkeen hankintapäivänä ja eräpäivä on saajan antama maksuaika. Laillista estettä ei ole maksun suorittamiseen ennen eräpäivää, kyse on taloustilanteeseen liittyvästä harkinnasta. Huomioitavaksi tulee ulosottoasiat, toimeentulotuesta menon kohdistumiskuukausi. Toimitaan päämiehen talouden ja etujen mukaisesti kussakin tilanteessa. Edvardissa maksupäivän voi valita ja sitä voi muuttaa tilanteen mukaan.

Poikkeuksellisen suuri vesilasku vuodon perusteella

Keskusteltiin eräessä toimistossa esillä olevasta asiasta, jossa päämiehelle on tullut 200 000 € suuruinen vesilasku. Kiinteistö on ollut tyhjillään ja ilmeisesti vesisulkua ei ole varmistettu. Vuoto alkanut jo ennen edunvalvontaa ja asiaan liittyy monia tekijöitä, joita ei ole vielä pystytty selvittämään. Kiinteistö on myyty ja osaltaan uudelle omistajallekin on lasku tullut vuodosta. Ostaja vaatii kaupan purkua. Toimistossa on mietitty, tulisiko heti hakea vahingon korvausta Valtiokonttorilta. Jäsenten näkemyksiä

- edunvalvojan tulisi ensiksi selvittää laskun perusteen oikeellisuus ja se onko perusteita riitauttaa lasku tai neuvotella sen kohtuullistamisesta
- huomioitava, että kyse todennäköisesti on julkisoikeudellisesta maksusta, mikä voidaan ulosmitata ilman tuomioita ja valitustie on hallinto-oikeuteen laskuriidasta
- jos lasku jää lainvoimaisesti päämiehen maksettavaksi, siirrytään harkitsemaan edunvalvojan tuottamusta laskun syntymiseen holhoustoimilain 45 §:n mukaan: Edunvalvoja on velvollinen korvaamaan vahingon, jonka hän on tehtävänsä hoitaessaan tahallisesti tai huolimattomuudesta aiheuttanut päämiehelleen.
- jos edunvalvoja on ollut huolimaton, siirrytään työnantajan vastuuseen vahingonkorvauslain mukaan ja voidaan hakea korvausta Valtiokonttorilta.

Muuttoilmoitukset

Postin uudet käytännöt, postin kääntöilmoitus pitäisi tehdä henkilökohtaisesti toimipaikassa ja henkilöllisyys tunnistaa.

Aikaisemmin jo saatiin DVV:ltä ilmoitus, että muuttoilmoitusta ei voi tehdä enää sähköpostilla ja sähköisellä allekirjoituksella.

Todettiin, että DVV:n kanssa käydään edelleen keskustelua siitä, että sähköinen allekirjoitus tulisi hyväksyä. Postin kanssa keskustelu lienee vaikeampaa eivätkä ota huomioon yleisen edunvalvojan asemaa. DVV:n kanssa pätee kuitenkin viranomaisten välinen toiminta, joten sieltä voisi vielä toivoa saatavan järkevä sähköinen ratkaisu.

Laatuhanke

Jatkettiin keskustelua laadun määrittämisestä.

- strategian liittyminen laatuun, mitä voidaan huomioida
- Maistraatinaikainen malli asiakastyytyväisyyskyselystä
- <https://www.suomidigi.fi/ohjeet-ja-tuki/jhs-suositukset/jhs-152-prosessien-kuvaaminen>.

Muut asiat

Päivi Pyykkö kertoi Ylen tekemästä jutusta edunvalvonnasta ja koronarokotteista.

- <https://yle.fi/uutiset/3-11688889>

Aikataulu

Tammikuu 21

Helmikuu **18** (vko 7)

Maaliskuu **25** (vko 12)

Huhtikuu **19** (vko 16)

Toukokuu **26** (vko 21)

Kesäkuu **8** (vko 23)